

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo, 20. desember 05

Inntektssystemutvalgets utredning - NOU 2005: 18

Naturviterforbundet er med i Akademikerne og organiserer 4600 medlemmer i offentlig og privat virksomhet innen miljøvern, landbruk og biologi. Vi har medlemmer i nesten alle landets kommuner og er opptatt av en kunnskapsbasert forvaltning av biologiske ressurser med et helheltig perspektiv på næringsutvikling og biologisk mangfold.

Vi vil i vårt hørings svar konsentrere oss om spørsmålet om landbruk og miljø i utgiftsutjamninga i inntektskriteriene. Naturviterforbundet mener landbruk og miljø må beholdes i inntektsberegningen for kommunene fordi dette er viktige satsningsområder i kommunal forvaltning i årene som kommer. Videre mener vi at det bør vurderes om landbruk og miljø skal spesifiseres i KOSTRA som egne rapporteringsområder.

Det synes som utvalget ikke har tilegna seg riktig kunnskap om landbruk og miljøvern i kommunal sektor som grunnlag for si vurdering. De åpner riktig med at *“ Ut i fra KOSTRA er det umulig å si hvor mye ressurser kommunene bruker på oppgaver knytta til landbruk og miljøvern ”*. Men i de videre analysene slås disse fagområdene sammen med administrasjon i såkalt smalt og bredt begrep, og resultatene blir like lite presise som problemstillingene. Konklusjonene er at når det ikke kan måles i dagens KOSTRA kan vi heller ikke ha med kriterier om det. Samtidig sier utvalget at landbruket er en tung sektor i kommunene. Dette henger ikke godt sammen. Naturviterne er av den oppfatning at det viktige med et slikt system er at det speiler de oppgavene kommunene har fått av Stortinget og ikke speiler rapporteringssystemet KOSTRA. Utjamninga må komme ut fra et politiske prioriteringer i tillegg til statistiske regresjoner.

Kommunal og regionaldepartementet bør vurdere om landbruk og miljø bør være tydeligere i KOSTRA slik at man får en samlet og god oversikt over disse sektorene i samme system som resten av den kommunale rapporteringen. Dette gjelder både som egen funksjon i den økonomiske rapporteringa og at den rapportering av ikke-økonomiske parameter som i dag skjer til fagdepartement, delvis via Fylkesmannen, blir en del av KOSTRA. I dag foregår en ikke ubetydelig dobbeltrapping ved at kommunene også rapporterer nøyaktig og omfangsrikt til egne sektormyndigheter gjennom fylkesmennene. Skyldes dette dårlig samordning på departementsnivå?

Vi mener at landbruk og miljøkriteriet har en meget viktig effekt ved at det forplikter kommunen til å ha en god aktivitet innen disse sektorene slik at

saksbehandling, service til innbyggerne, service til næringslivet og beslutningsgrunnlaget for kommunale vedtak blir godt. Dette vil styrke lokaldemokratiet.

Det er etter vår mening ikke tilstrekkelig å ivareta variasjonene i kommunenes utgifter til landbruk og miljø gjennom kostnadsnøkkelen for administrasjon. Landbruk og miljø er en viktig del av variasjonsgrunnlaget mellom kommunene, jfr dagens kriterium, og må fortsatt være en synlig del av inntektsberegningen. Dette er en viktig måte å støtte opp om Regjeringens satsing på landbruk og miljø. Hvordan kan man si at man satser på kommunalt miljøvern når dette kriteriet forsvinner fra inntektsberegningen og på den måten forsvinner fra kommunenes viktigste styringsdokument – tildeling av penger. Likedan blir det ulogisk at Regjeringen vil fjerne landbruk fra inntektskriteriene i en tid hvor landbruket er under sterkt press utenfra og behøver å være synlig i norsk distriktspolitikk. Slik er dette forslaget en overprøving av Stortingets vedtak og føringer.

Kommunene har siden inntektsystemet sist var oppe til revisjon fått nye oppgaver og beslutningsmyndighet. Regjeringen vurderer også å legge nye miljøvernoppgaver til kommunene. Det synes derfor underlig at utvalget i denne situasjonen ønsker å tone ned landbruk og miljø sin betydning i kommunal forvaltning.

Kommunenes inntektssystem bør være forutsigbart og robust over tid. Dette vil bedre kommunenes muligheter til å ha kontroll over egen økonomi og utvikle kommunene til et viktig redskap i norsk velferdsforvaltning og distriktspolitikk.

Naturviterforbundet bidrar gjerne med utdypinger og presiseringer av vårt høringssvar.

Med vennlig hilsen

Finn Roar Bruun
Forbundsleder